

RECHTEN IN DE PLEEGZORG - PLEEGGOUDEERS

Als pleegouder heb je een aantal rechten die helpen om je rol als pleegouder goed te vervullen. De meeste rechten staan in de Jeugdwet. Hieronder lees je er meer over.

Voor meer informatie: [Rechten van pleegouders](#) | [Pleegzorg.nl](#)

Pleegzorgverlof

Als je een pleegkind in huis neemt, hebben pleegouders (indien in loondienst) ieder recht op maximaal 6 weken pleegzorgverlof (bij een full time dienstverband). Voorwaarde voor pleegzorgverlof is dat het kind op het adres van de pleegouder staat ingeschreven en er een pleegzorgcontract is. Het verlof moet je binnen 26 weken opnemen. Vanaf 4 weken voor de komst van het pleegkind tot en met 22 weken erna. Enkele waardevolle websites hierover:

[Ik word adoptie- of pleegouder](#) | [UWV](#) | [Particulieren](#)

[Adoptieverlof en pleegzorgverlof](#) | [Rijksoverheid.nl](#)

[Verlof voor pleegouders](#) | [Pleegzorg.nl](#)

Ouderschapsverlof bij een pleegkind

Pleegouders kunnen voor een pleegkind (niet bij crisisopvang) ieder maximaal 26 keer het aantal gewerkte uren per week aan ouderschapsverlof opnemen wanneer zij in loondienst zijn, voor jouw pleegkind (niet bij crisisopvang) mits het kind bij de pleegouders staat ingeschreven. Pleegouders moeten dan wel aan de volgende regels voldoen:

- Je kunt ouderschapsverlof opnemen voor elk kind tot 8 jaar.
- Je kunt voor meerdere kinderen tegelijk ouderschapsverlof opnemen (ook voor tweelingen).
- Je kunt ouderschapsverlof bij jouw werkgever aanvragen zodra je in dienst bent.

Enkele waardevolle websites hierover:

[Wanneer heb ik recht op ouderschapsverlof?](#) | [Rijksoverheid.nl](#)

[Nieuwe regeling betaald ouderschapsverlof](#) | [UWV](#) | [Particulieren](#)

Vakantie

Vakantie of uitstapjes in Nederland: Als er sprake is van een OTS met uithuisplaatsing of voogdijplaatsing is toestemming niet nodig tenzij: 1) er een omgangsmoment gepland staat tijdens de vakantie (vraag toestemming aan de gezinsvoogd) of 2) de voogd heeft laten weten dat vakantie alleen met toestemming kan. Bij een vrijwillige plaatsing is toestemming van de ouder met gezag altijd nodig. Tip: er zijn ook speciale weekenden en kampen voor jongeren in pleeggezinnen.

Vakantie in het buitenland: Toestemming voor vakantie naar het buitenland (theoretisch gezien) is vaak niet nodig, maar in de praktijk wel, vanwege 'preventie internationale kinderontvoering'. Zorg dus als je naar het buitenland gaat altijd dat je tijdig de benodigde documenten regelt.

Voor meer informatie: [Pleegkind mee op vakantie](#) | [Pleegzorg.nl](#)

Financiën

Als pleegouder krijg je van jouw pleegzorginstelling maandelijks een pleegzorgvergoeding. De hoogte van het bedrag hangt af van de leeftijd van het pleegkind. De vergoeding is in principe tot en met het 21ste levensjaar en kan tot uiterlijk het 23e jaar verlengd worden als voortgezette jeugdhulp. Daarnaast kan je mogelijk aanspraak maken op toeslagen, ingeval:

- Het gaat om een crisisplaatsing (de eerste vier weken) dit is een recht
- Vanaf het derde pleegkind (en elk volgend pleegkind) dit is een recht
- Ingeval het kind een handicap heeft; dit is een afweging van de pleegzorginstelling

Bij extra kosten kan de pleegzorginstelling onder bepaalde voorwaarden deze kosten vergoeden. Je betaalt geen belasting op pleegzorgvergoeding.

Enkele waardevolle websites hierover:

[Kosten en vergoedingen \(pleegzorg.nl\)](#), en [Wat valt onder bijzondere kosten? | Pleegzorg.nl](#)
[Vergoedingsregeling bijzondere kosten pleegzorg ter ondersteuning van pleegouders \(overheid.nl\)](#)

[Krijg ik een vergoeding voor pleegzorg? | Rijksoverheid.nl](#)

[Toeslagpartner: een partner die meetelt voor de toeslagen \(belastingdienst.nl\)](#)

[Vergoedingen voor een pleegouder - Jeugdformaat](#)

Recht op inspraak/ blokkade recht

Inspraak hulpverleningsplannen: Er worden door pleegzorg en/of jeugdbescherming plannen gemaakt over en voor je pleegkind. Je hebt recht op inspraak over het deel van deze hulpverleningsplannen waarin staat wat jij gaat doen als pleegouder.

Inspraak beleid pleegzorgorganisatie: In bredere zin heb je ook recht op inspraak op het beleid van je pleegzorgorganisatie. Dit kan via de pleegouderraad (POR).

Inspraak bij rechtszaak: Als pleegouder kun je je mening geven in een rechtszaak als je korter dan een jaar voor het kind zorgt door te vragen aan de griffie van de rechtbank je op te roepen als informant. Na 1 jaar voor het kind zorgen ben je belanghebbende en wordt je opgeroepen voor de zitting.

Voor meer informatie: [Wanneer word je uitgenodigd voor de zitting? | Pleegzorg.nl](#)

(Pleegouder)voogdij

Wanneer je aan pleegzorg begint heb je meestal geen zeggenschap over het pleegkind. Dit betekent dat je eerst toestemming nodig hebt van de perso(o)n(en) waarbij de voogdij (zeggenschap) ligt om zaken te regelen. Denk aan het regelen van een paspoort, aanvragen van psychische hulp, medische handelingen (met uitzondering van acute levensreddende medische zorg), schoolkeuze, et cetera.

Bij Pleegoudervoogdij wordt de pleegoudervoogd de wettelijk vertegenwoordiger van het pleegkind. Er zijn twee soorten pleegoudervoogdij: eenhoofdige en gezamenlijke pleegoudervoogdij.

Enkele waardevolle websites hierover:

[Pleegoudervoogdij | Pleegzorg.nl](#)

<https://www.jeugdzorgnederland.nl/contents/documents/pleegoudervoogdij-def.pdf>

[Voogdij | Rechtspraak](#)

Juridische ondersteuning en klachtrecht

Als pleegouder is jouw eerste aanspreekpunt bij juridische hulpvragen jouw pleegzorgbegeleider. Als dat niet voldoende helpend is kun je nog hulp vragen bij de helpdesk van de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP). De NVP is onafhankelijk.

Bij klachten over een gecertificeerde instelling of pleegzorginstelling kan je bij de instellingen zelf terecht volgens de klachtenprocedure van de instelling (zie hiervoor hun website) of kun je naar een vertrouwenspersoon van de onafhankelijke Advies en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ) "Jeugdstem". "Jeugdstem" kan bijvoorbeeld helpen bij het voeren van gesprekken, het schrijven van brieven of het indienen van klachten.

In het geval dat jouw klacht gaat om het handelen van 1 persoon waarbij je vindt dat deze zich niet heeft gehouden aan de beroeps gedragsregels, dan kun je ook naar de tuchtcommissie stappen.

Wanneer je door de kinderrechter wordt uitgenodigd voor een zitting, betreffende jouw pleegkind, heb je geen advocaat nodig. Wil je zelf een verzoek indienen bij de kinderrechter, dan is het beter dat je ten minste vooraf eerst met een advocaat praat.

Indien je een pleegoudervoogdij hebt en je door de ouders van jouw pleegkind wordt gedaagd, doe je er goed aan een advocaat in de arm nemen om te reageren (in verweer te gaan). Wanneer je een advocaat moet inschakelen kost dit al snel veel geld. Probeer het eerst je rechtsbijstandverzekering, heb je die niet, ga dan in overleg met jouw pleegzorginstelling.

Enkele waardevolle websites hierover:

[Juridische hulp voor pleegouders](#) | [Pleegzorg.nl](#) en [Klachtrecht | Pleegzorg.nl](#)

[Jeugdstem is er voor jou: laat je horen](#)

[wetten.nl - Regeling - Jeugdwet - BWBR0034925 \(overheid.nl\)](#)

RECHTEN (ZORG VOOR) PLEEGKIND

Ieder kind heeft recht op veilige opvoeding, passend onderwijs en je mening mogen geven en recht op bescherming tegen bijvoorbeeld discriminatie, mishandeling en verwaarlozing. Voor pleegkinderen kunnen deze extra belangrijk zijn zoals privacy, inzage dossier en omgang. Voor meer informatie: [Rechten van een pleegkind | Pleegzorg.nl](#)

Cultuur, levensbeschouwing en gebruiken

Uitgangspunt is dat het in eerste aanleg om de rechten van kind gaat [1]. Gebruiken van de (pleeg)ouders mogen nooit ten koste gaan van de rechten van het kind [2]. Denk aan rechten als:

- het recht op een eigen religie en religieuze rituelen of juist om niet te geloven
- het recht van zelfbeschikking (om niet geslagen of onderdrukt te worden en om medisch ingrijpen of juist niet; denk aan bloedtransfusies, besnijden, vaccineren en genderidentificatie).

In hoeverre het kind zelfstandig deze rechten kan halen heeft te maken met onder andere de leeftijd en of deze wilsbekwaam [3] is:

- 0-12 jaar: de volwassene met gezag beslist, het kind (mag eventueel wel meebeslissen)
- 12-16 jaar: het kind heeft recht om gehoord te worden en de wensen van het kind moeten meegewogen worden, uiteindelijk bepalen de beslissingsbevoegde mensen met gezag.
- Vanaf 16 jaar is die stem van het kind zelfs (in de meeste gevallen) doorslaggevend.

Enkele waardevolle websites hierover:

[Keuzes bij verschil in cultuur of religie | Pleegzorg.nl](#) en [De cultuur en religie van je pleegkind | Pleegzorg.nl](#)

[Religie en cultuur in familierechtelijke beslissingen over kinderen · Family & Law · Family & Law \(familyandlaw.eu\)](#)

Recht op privacy, informatie en inzage dossier

Een pleegkind heeft vanaf 12 jaar recht op inzage in het eigen dossier. Bij kinderen tot 16 jaar hebben ouders met gezag of de (pleegouder)voogd recht op inzage in het dossier. Boven de 16 jaar alleen met toestemming van het pleegkind. Bij OTS mag er informatie gedeeld worden zonder toestemming als de informatie noodzakelijk is voor de uitvoering van de OTS. Je hebt als pleegouder recht op de informatie die je nodig hebt om goed voor het pleegkind te kunnen zorgen. Omgekeerd heb je de plicht belangrijke informatie door te geven aan de hulpverleners. Wanneer je informatie nodig hebt, vraag dit dan aan je pleegzorgbegeleider. Voor meer informatie: [Recht op informatie | Pleegzorg.nl](#) en [Wie heeft recht op inzage in dossiers? | Pleegzorg.nl](#) en [Privacy en geheimhouding | Pleegzorg.nl](#)

[1] Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK); artikel 3 lid 1 IVRK

[2] Artikel 24 lid 3 IVRK dat staten verplicht om doeltreffende en passende maatregelen te nemen teneinde traditionele gebruiken die schadelijk zijn voor de gezondheid van kinderen af te schaffen, relevant.

[3] Je bent wilsbekwaam, totdat het tegendeel bewezen is. Je bent wilsonbekwaam als je informatie niet kan begrijpen en afwegen, niet begrijpt wat de gevolgen van jouw besluit zijn en/of geen besluit kan nemen.

Medische zorg

Bij medische zorg voor je pleegkind zijn er verschillende dingen om op te letten. Zoals verzekering en wie toestemming mag geven voor een behandeling. Maar ook bij welke huisarts wordt het kind ingeschreven en wie een medisch dossier mag inzien.

Voor meer informatie: [Medische zorg voor je pleegkind | Pleegzorg.nl](#)

Hoe is het kind verzekerd

Een zorgverzekering is verplicht en onder de 18 jaar gratis onder de verzekering van de ouders of verzorgers (bij vrijwillige plaatsing of OTS). Bij een voogdijplaatsing is de jeugdbeschermer verantwoordelijk voor de zorgverzekering en bij een pleegoudervoogdij sluit de pleegouder de zorgverzekering gratis af onder de eigen zorgverzekering.

Ook is het belangrijk dat er een Aansprakelijkheidsverzekering voor Particulieren is afgesloten voor het pleegkind, of via de ouders of via het pleeggezin.

Voor meer informatie: [Verzekeringen voor een pleegkind | Pleegzorg.nl](#)

Wie moet er toestemming geven

Een bezoek aan de huisarts kan zonder toestemming. Bij een ziekenhuis of specialist is er wel toestemming nodig door de gezaghebbers of de (pleegouder)voogd.

Voor meer informatie: [Ziekte en medische behandeling | Pleegzorg.nl](#)

Wie mag het kind inschrijven

Dit is de wettelijk vertegenwoordiger, dus ouders met gezag of een (pleegouder)voogd.

Voor meer informatie: [Pleegkind inschrijven op je adres | Pleegzorg.nl](#) en [Pleegkind inschrijven bij een huisarts en tandarts | Pleegzorg.nl](#)

Onderwijs en leerlingenvervoer

Als een kind niet zelfstandig naar school kan is er leerlingenvervoer. De gemeente beslist of een kind hier recht op heeft, de aanvraag dien je dan ook daar te doen. De gemeente kan hiervoor een eigen bijdrage vragen, dit kun je dan weer declareren bij pleegzorg vanuit bijzondere kosten

Voor meer informatie: [Leerlingenvervoer | Pleegzorg.nl](#)

Recht op omgang/ bezoeksregeling

Pleegkinderen hebben het recht om omgang te hebben met familie. Samen met ouders kan er een regeling opgesteld worden.

Bij een vrijwillige plaatsing kan de pleegzorgbegeleider hierbij helpen. Het vaststellen gebeurt door ouders en pleegouders samen.

Bij een OTS bepaalt de jeugdbeschermer de omgangsregeling. Als pleegouder ben je verplicht hieraan mee te werken. Als pleegouder ben je niet verplicht het bezoek te begeleiden, het kind te brengen en halen, of om het bij het pleeggezin in huis te doen plaatsvinden. Voor meer informatie: [Wie heeft er recht op omgang met een pleegkind? | Pleegzorg.nl](#) en

[Omgangsregelingen | Pleegzorg.nl](#)

Samenplaatsing broertjes en zusjes (brusjes)

In de wet is niets vastgelegd over samenplaatsing van broers en zussen bij uithuisplaatsing. In diverse internationale wetgeving en verdragen wordt hier wel richting aan gegeven tenzij samenplaatsen niet in het belang van (één van) de kinderen is. In het EVRM en het IVRK staat nergens dat het recht op Family Life van brusjes bij uithuisplaatsing prioriteit heeft boven een passende match van de individuele kinderen binnen een pleeggezin of andere gezinsvorm. De bescherming van het family-life van het kind met zijn pleeggezin (of gezinsvorm) heeft dan de prioriteit. In het IVRK wordt samenplaatsen zelfs als mogelijke complicerende factor benoemd voor een succesvolle plaatsing. Denk aan: rivaliteit, jaloersheid, strijd, ruzies en pesten. Maar ook aan samenzweren tegen de nieuwe volwassenen in hun leven. Wanneer er goede gronden zijn om niet samen te plaatsen of omdat het niet haalbaar is (geen match) dan is het wel in het belang van de kinderen om in veiligheid een band met elkaar te kunnen behouden en/ of te ontwikkelen, immers is de bloedband van brusjes de langstlevende band die er kan zijn.

Enkele waardevolle websites hierover:

[Wie toetst de rechten van broers en zussen op samenplaatsing bij uithuisplaatsing? –](#)

[Feinerlwema Advocaten Rotterdam \(fiadvocaten.nl\).](#)

[Broers En Zussen Samenplaatsen | Juridische Overwegingen \(pleegkind-en-pleegzorg.nl\).](#)

Boek tip: Paraplu voor pleegouders in de juridische praktijk van Mariska Kramer